

יצירה

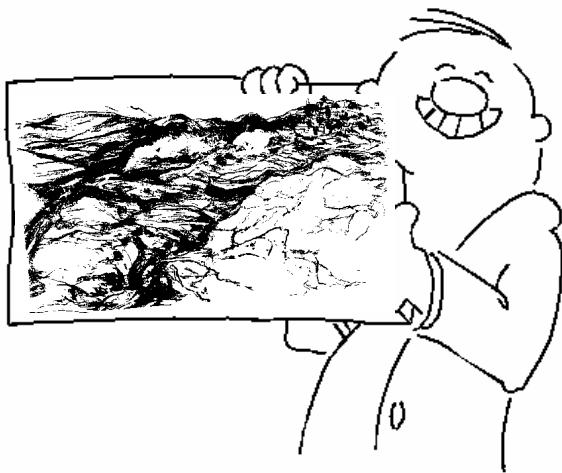
ציורים מימי טיכו / אביבה עזר

כיצד נצייר בפחם?

כאשר נחזור אל מקום מדורת ל"ג בעומר שלנו מליל אמש, נמצא כי במקום בו דלקה מדורה גדולה, נותרה רק ערימה קטנה של גושים העשויים מחומר שחור ונקבובי. אם ניקח בידינו אחד מהם, נרגיש עד כמה הוא קל, לעתים מתפורר ובעיקר צובע בשחור כל דבר שבא אתו במגע. אלו הם פחמי העץ.

כיצד נוצר פחם העץ?

הפחמים הם עצים שעברו שלב ראשון של שריפה אבל לא נשרפו כליל. יש להם תכונות מיוחדות שמאפשרות לעשות בהם שימוש מועיל. עוד בימי קדם השתמשו בהם לחימום ולהסקת תנורים, ואפילו תנורים רבי עוצמה, ששימשו להתכה של ברזל. משתמשים בהם למנגל, מכיוון שהם כבר עברו את השלב הראשון של הבעירה, ופלטו את רוב העשן, וניתן להבעירם באש נקייה יותר. כיום משתמשים בפחם העץ, בין השאר, גם כמסנן במסכות הגז. מכיוון שיש לו תכונה מיוחדת: לספח אליו גזים ואדים. אבל... יש עוד שימוש לפחמי העץ הללו... קל מאד לצייר בהם.

חומרים:

- פחמים שנותרו מהמדורה
- גיליון נייר מחוספס
- סמרטוט יבש ורך
- מחק
- עפרון רגיל
- ספריי פיקסטיב

כיצד נצייר?

ניתן לצייר קווים בעזרת הפחם, ואפשר גם למרוח את הקווים באצבעות, וליצור שטחים בכל מני גוונים של אפור. קל מאד גם למחוק אותנו. בעזרת הסמרטוט ניתן למחוק כל מה שלא מוצא חן בעינינו.

אם נרצה למשל שתהיה בתמונה דמות אדם, נצייר אותה בפחם ונתבונן בציור מרחוק. אם חלק מציור הגוף לא ימצא חן בעינינו, נמחק את אותו הקטע, בעזרת הסמרטוט ונצייר שוב.

עכשיו, כדי שהציור לא יעלם, יש שתי אפשרויות:

האחת: לקחת עפרון ולעבור בו על קווי הפחם.

לאחר מכן למחוק את הפחם, ואז יתגלה הרישום הנקי והמושלם בעיפרון.

השנייה: לשמור את רישום הפחם כמו שהוא.

לרסס את הציור בחומר נוזלי שנקרא "פיקסטיב".

לאחר ההתזה, שוב אי אפשר למחוק אותו.

ציורי הפחם של אנה טיכו

לפני שבעים וחמש שנה הגיעה לירושלים מוינה שבאוסטריה, אישה צעירה בשם אנה. היא נישאה לרופא העיניים המפורסם ד"ר טיכו. הם גרו בבית אבן יפה בירושלים. אנה אהבה את נופי ירושלים ויום יום יצאה לצייר. היא לא ציירה כלל בצבעים. כל ציוריה נעשו בפחם על נייר. במיוחד אהבה לצייר את העיר העתיקה, שהיתה קרובה אל ביתה, את הרי ירושלים, על הסלעים והשבילים שבהם ואת עצי הזית על גזעיהם המפותלים. אנה ציירה במשך כ- ששים שנה וכשנפטרה, לפני חמש עשרה שנה, הפך ביתה למוזיאון שנקרא "בית אנה טיכו", שם ניתן לראות רבים מרישומי הפחם שעשתה. לפניכם דוגמה מצולמת מציורים אלו. אם תביטו היטב, תגלו שבציוריה ניתן לגלות פרטים נפלאים על הנוף הירושלמי, ממש כמו בטיול.

